

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Қазақ халқының мерекелері мен ұлттық ойындары

ЖАРИЯЛАНДЫ
28.01.2018СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/27925/>

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Отарбай Айдана Бауыржанқызы**Сабақтың тақырыбы:** Қазақ халқының мерекелері мен ұлттық ойындары**Сабақтың мақсаты:**

Білімділік: Қандай ұлттық мерекелер мен ойындарды білеміз, олардың пайда болу тарихы мен маңызын әңгімелеу. Қазақтардың денсаулығы, халық емшілері, атақты қазақ спортшылары жайлы түсінік беру.

Дамытушылық: Ұлттық мерекелер, ойындар, спорттық жарыстар туралы білімдерді игерту, ұлттық өнерге қызығушылықтарын ояту. Анализ, синтез жасап, баға беруге талпындыру.

Тәрбиелік: Ұлттық мерекелер, ойындар, спорттық жарыстарды білуге, халқының ұлттық дәстүрлерін құрметтеуге тәрбиелеу.

Сабақ жоспары:

I. Ұйымдастыру кезеңі

II. Үй тапсырмасын тексеру

III. Жаңа сабаққа шығу, ой-толғаныс

IV. Жаңа сабақ

VI. Жаңа сабақты бекіту

VII. Оқушыларды бағалау

Үй тапсырмасы

Сабақтың барысы:

I. Ұйымдастыру кезеңі

Оқушылармен амандасу, түгендеу, сабаққа керек-жарақты дайындау

II. Үй тапсырмасын тексеру

Сабақ түрі: ашық сабақ

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру кезеңі

II. Үй тапсырмасы

1. Қазақтардың мерекелері
2. Ұлттық ойындар
3. Қазақтардың денсаулығы
4. Халық емшілері

Ұлттық ойындар-топ

Балалар арасындағы көп тараған ойынның бірі-Айгөлек.

Ежелгі ойындардың бірі-ақсүйек.

Бозбалалар мен жігіттердің ойыны аударыспақ кезінде олар екі-екіден ордадағы алаңға шығып, бірін-бірі ат үстінен аударып түсіру үшін күш сынасады. Әбжілдік пен төзімділікке тәрбиелейтін ойынның бірі ат үстінде шауып келе жатып жерден күміс алу болатын. Ер адамдардың кеңінен тараған ойыны-көкпартарту.

Бәйге ондаған, кейдетіпті жүздеген бас мол, әсемдік әшекей бұйымдар, күміс және алтын тайтұяқ тартігілетін. Атжарыстарына қазақтар да қатыстырыла беретін. Халықарасын тараған спорт жарыстарының бірі-қазақша күрес.

Оқушылардың көрінісі; Қазақша-күрес ойының көрсете отырып, баяндау. Қазақ тарихында Қажымұқан Мұнайтпасұлы, Балуан Шолақ сияқты басқа да балуандар ұмытылмастай болып есте қалды. Тақшада; Қажымұқан сурет арқылы жұмыс жүргізу. Алтыбақан сурет арқылы жұмыс жүргізу

Мереке тобы;

Қазақтар көктемгі күн мен түннің теңелуін Жаңа Жылдың басы-Наурыз мерекесін атап өтеді.

Наурыз парсының «новруз» «жаңа жыл» деген сөзі мен мағыналас. Ол баяғы заманнан келе жатқан, мереке.

Бұл күні ұрыс керіс, соғыс атаулы тоқтатылады. Бұрын бір бірімен ренжісіп қалғана да марқайта дантатұласады, өткен кеткен өкпелерінің бәрі де кешіріледі. Әркім өз үйлерін тәртіпке келтіреді, сыпырып, тап-таза етіп қояды. Наурыз дастарханын топтың дайындағанда дастарханын аназара аударып,

баяндайды.

Денсаулық тобы

18 ғ белгілі ырыс зертеушісі И.Г Андреевтің сөзімен айтқанда, «олардың (қазақтардың -авт.) арасында көптеген адамдар 100 жасқа дейін, тіпті одан да көп жасаған» қазақтардың мықты денсаулығы мен ұзақ жасауы бірқатар маңызы фактоларға байланысты. Біріншіден, дала тұрғындары өмірінің көп уақытын таза ауада өткізеді, т.б

Екіншіден, қазақтар экологиялық таза тағам түрлерін ішіп-жеген. Олардың сүйікті сусыны қымыз болды. Ал қымыздың адам денсаулығына пайдасы орасан зор еді. Қымыздың емдік қасиетін ырыс шенеуніктері-де жақсы білді. Мәселен, 19 ғ орта кезеңде Томек губерлиесінің губернаторы Супрунюк әр жаз сайын Құлынды даласында болып, қымызбен емделген. Үшіншіден, дала тұрғындардың өмірі ат үстінде өтті.

Төртіншіден, қазақтар арақ-шарап ішіндіктен аулақ болды, темекі-де тартпады. Бесіншіден, маман дәрігерлер болмаса да қазақтар білікті халық емшілірінің ем-домын пайдаланды.

Емшілер тобы:

1. Аюдынмайы
2. Жылануы
3. Борсықмайы
4. Итмұрын мен миянынтамыры: (оқушылардыңізденуіарқылыдайындаған қосымша мәліметтері)

3). Бекітукезені. Әртоптыңдайындаған тест жұмыстарыбойыншатапсырмалардыорындаған (10 минут)

4). Жеке оқушыларғатапсырма (нашароқитыноқушыларға)

1. Қазақтардыңұзақжасалуынақаңдайтағамтүрлеріықпалетті?
2. Қазақтақалай түсіндіреді?тауып, оқыпбер.

1-тапсырма :

Атақтықазақспортшыларыжайлы не білеміз?

1. НұрмағанбетБаймұрзаның Балуан Шолақдеп не себептіатанғанынтүсіндір.
2. Азиядаспортшыларыжайлыәңгімелеу, бұрынғынықазіргіменбайланыстыру.
3. Спортшыларжайлыәңгімелеу. рдыңұзақөмірсүруініңсырын автор оқулықта

2-тапсырма

Денсаулықтуралымақал-мәтелдердегіжоқсөздерді табу

1. . . . жақсысы жоқ, дәрінің тәттісі жоқ. (аурудың)
2. . . . батпандапкіріп, мысқалдапшығады. (ауру)
- 3 Тазалық . . . негізі, саулықбайлықнегізі. (саулық)
4. . . . ем іздегенше, ауырмайтынжолізде. (ауырып)

Тарихи басқатырма: Әріптерді дұрыс қойып тақырыпқа байланысты сөздерді тап.

- 1) ЙКАГЕЛӨ – Айгөлек
НАСАБЙОТ – Сабан той
- 2) ҚАЙҮСКЕ – Ақсүйек
ҚЫМОТАҚУҒ – Тоқым қағу
- 3) ПКӨАРК – Көкпар
ЫМЫҚЗРҰНЫҚЫД – Қызмұрындық
4. ДАРУПСЫАҚА – Аударыспақ
УНАЫРЗ – Наурыз
5. ТЛАБЫАНАҚ – Алтыбақан
ЛІШЕДАНХА – Шілдеhana

Жоқ әріптерді тап

- Т...п – халық емшілері (Тәуіп)
С...қ – киім-кешек т.б. заттарды салуға арналған ағаштан жасалған бұйым (Сандық)
Т...қ – теріден жасалған сусын құятын ыдыс (Торсық)
О...ы – хирург (Оташы)
К...е – киіз үйдің негізі, қаңқасы(Кереге)

Бағалау: Топ басшылардың бағалау парағын толтыру, қортынды жасап балдарын есептеу.

Үй тапсырмасы:

- Тақырыпшаны оқып, әңгімелеу
2.«Қазақ халқының әдет-ғұрыптары» реферат жазу

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.